ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมการบำบัดทางความคิด และพฤติกรรมเพื่อลดพฤติกรรมการดื่มสุราของผู้ที่เป็น โรคติดสุรา โรงพยาบาลศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ผู้เขียน

นางกรรณิการ์ ศรีมงคลชาราชร

ปริญญา

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ คร. คาราวรรณ ต๊ะปินตา

บทคัดย่อ

โรคติดสุรามีสาเหตุมาจากความผิดปกติที่เกิด ได้จากหลายปัจจัย ดังนั้นผู้ที่เป็นโรคติด สุราจำเป็นต้อง ได้รับการรักษาที่เหมาะสม การบำบัดทางความคิดและพฤติกรรมสามารถช่วยทำให้ ผู้ที่เป็นโรคติดสุราลดระดับพฤติกรรมการดื่มได้ วัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้เพื่อศึกษา ประสิทธิผลของการใช้ โปรแกรมการบำบัดทางความคิดและพฤติกรรมเพื่อลดพฤติกรรมการดื่ม สุราในผู้ที่เป็นโรคติดสุรา กลุ่มตัวอย่างคือผู้ที่เป็นโรคติดสุราจำนวน 16 คนที่เข้ามารับบริการใน คลินิกบำบัดสุรา โรงพยาบาลสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ในระหว่างเดือนเมษายน ถึง เดือน มิถุนายน 2554 มีพยาบาล 4 คนเป็นทีมผู้ใช้โปรแกรม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 1) แบบเก็บข้อมูลส่วนบุคคล 2) โปรแกรมการบำบัดทางความคิดและพฤติกรรมที่พัฒนาโดย จรรยา ใจหนุน (2551) 3) แบบประเมินพฤติกรรมการดื่มสุรา และ 4) แบบสำรวจความคิดเห็นของบุคลากร ผู้ใช้โปรแกรมการบำบัดทางความคิดและพฤติกรรม โดยดัดแปลงจากแบบสำรวจความคิดเห็น ในการใช้แผนจำหน่ายของ อมรรัตน์ เดือนสว่าง (2551) วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษา มีดังนี้

1. ระดับคะแนนพฤติกรรมการดื่มสุราของผู้ที่เป็นโรคติดสุรา ภายหลังสิ้นสุดโปรแกรม การบำบัดทันทีและหลังสิ้นสุดโปรแกรมการบำบัด 1 เดือน ต่ำกว่า ก่อนได้รับการบำบัด โดย ภายหลังสิ้นสุดโปรแกรมการบำบัดทันที มีผู้ที่เป็นโรคติดสุรา 12 คน เลิกดื่มสุราได้ อีก 3 คน ลดระดับการดื่มจากการดื่มแบบติด มาเป็นพฤติกรรมการดื่มแบบเสี่ยงต่ำ และ 1 คน เปลี่ยนจาก ระดับการดื่มแบบติด มาเป็นการดื่มแบบเสี่ยง เมื่อประเมินระดับคะแนนพฤติกรรมการดื่มสุรา หลังสิ้นสุด โปรแกรมการบำบัด 1 เดือน พบว่าระดับคะแนนพฤติกรรมการดื่มสุราลดลงทุกคน ผู้ที่เป็นโรคติดสุรา 13 คนสามารถหยุดดื่มสุราได้ และอีก 3 คนเปลี่ยนจากระดับการดื่มแบบติดมาเป็น ระดับการดื่มแบบเสี่ยงต่ำ

2. ทีมสุขภาพทุกคนพึงพอใจในประโยชน์ของโปรแกรม และคิดว่าเหมาะสมที่จะใช้ใน หน่วยงาน รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อพยาบาล ผู้ป่วยและญาติในระดับมาก บุคลากร 2 คนใน 4 คน คิดว่าแบบฟอร์มของโปรแกรมสะควกและง่ายต่อการบันทึกอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนที่เหลือแสดง ความพึงพอใจในระดับมาก

ผลการศึกษาครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า โปรแกรมการบำบัดทางความคิดและพฤติกรรม สามารถลดพฤติกรรมการดื่มสุราของผู้ที่เป็นโรคติดสุรา ที่มารับบริการ ในคลินิกบำบัดสุรา โรงพยาบาลศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ดังนั้นจึงควรนำโปรแกรมไปใช้ในคลินิกต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study Title Effectiveness of Implementing a Cognitive Behavior Therapy

Program in Reducing Alcohol Drinking Behaviors Among

Persons with Alcohol Dependence, Si Satchanalai Hospital,

Sukhothai Province

Author Mrs. Gunniga Srimongkontaratorn

Degree Master of Nursing Science (Mental Health and Psychiatric Nursing)

Independent Study Advisor Associate Professor Dr. Darawan Thapinta

ABSTRACT

Alcohol dependence can be caused by abnormalities in several factors. Thus, persons with alcohol dependence need to be treated appropriately. Cognitive Behavior Therapy can help persons with alcohol dependence to reduce their level of drinking behavior. The objective of this research was to study the effectiveness of using the Cognitive Behavior Therapy program to decrease drinking behavior of persons with alcohol dependence. The sample was 16 persons with alcohol dependence who received services at the alcohol therapy clinic, Si Satchanalai hospital, Sukhothai province, between April-June 2011. Four nurses who were in the therapy team used the program. The study instruments consist of 1) Demographic Data Form, 2) The Cognitive Behavior Therapy program developed by Jainoon (2008), 3) The Alcohol Use Disorders Identification Test (AUDIT), and 4) The questionnaire of opinions of the program users adapted from a questionnaire of opinion in using discharge plan of Duansawang (2008). Data were analyzed using descriptive statistics.

The results of the study showed that:

1. The scores of drinking behavior of the persons with alcohol dependence after ending the program immediately and at one month after ending the program were lower than before treatment. After ending the program immediately, twelve of them stopped drinking, three persons decreased level of drinking from alcohol dependence level to low risk drinker level, and one changed from alcohol dependence level to hazardous drinker level. At one month after ending the program one month, thirteen persons stopped drinking, and the other three changed from alcohol dependence level to low risk drinker level.

2. All health personnel were satisfied with the benefits of the program. They thought that it was suitable to use in the organization and also beneficial for nurses, patients, and relatives at a good level. Two of four personnel thought that the form of program was convenient and easy to record at a moderate level, the others were highly satisfied with the program in good level.

The results of the study indicates that the Cognitive Behavior Therapy program can decrease the drinking behavior of persons with alcohol dependence receiving services at alcohol therapy clinic in Si Satchanalai hospital, Sukhothai province. Therefore, the program should be continually used in the clinic.

